

Statystyki

Departament Rynku Pracy MRPiPS Data publikacji: 19.01.2016 Data modyfikacji: 24.04.2020

Statystyki – 2019 r.

W porównaniu do innych grup wiekowych młodzież znajduje się w trudniejszej sytuacji na rynku pracy – zjawisko to jest od lat obserwowane niemal w całej Unii Europejskiej. Osoby młode charakteryzują się bardzo niską aktywnością zawodową (w Polsce tylko 34,9% w wieku 15-24 lata było aktywnych zawodowo w IV kw. 2019 r.) i niskim wskaźnikiem zatrudnienia (32,1%) [1]. Analizując te dane należy jednak mieć na uwadze, że głównym powodem bierności zawodowej młodych ludzi w Polsce jest nauka i uzupełnianie kwalifikacji (ten powód braku aktywności zawodowej wskazuje ok. 90% osób biernych zawodowo w wieku 15-24 lata).

Stopa bezrobocia wg BAEL w IV kwartale 2019 r. w grupie 15-24 lata wyniosła 7,9% (o 4,5 p. p. mniej niż w IV kwartale 2018 r.). Jednocześnie wskaźnik zatrudnienia osób młodych wzrósł o 1,7 p. p. W grudniu 2019 r. zharmonizowana stopa bezrobocia młodych w Polsce była niższa niż średnia w Unii (7,9% wobec 14,2%) - pod tym względem zajmowaliśmy 4 miejsce wśród państw członkowskich (ex aequo ze Słowenią).

Na koniec 2019 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 223 tys. osób do 30 roku życia (o 29 tys. osób tj. o 11,5% mniej niż w końcu 2018 r.) i stanowili oni 25,7% ogółu zarejestrowanych. Blisko połowę bezrobotnych do 30 r. życia i 12,3% bezrobotnych ogółem stanowiły osoby do 25 r. życia, których w końcu 2019 r. zarejestrowanych było 106,1 tys. osób (o 10,5% mniej niż rok wcześniej).

Dostrzegając problemy osób młodych Publiczne Służby Zatrudnienia prowadzą działania na rzecz ich aktywizacji i wsparcia przy wchodzeniu na rynek pracy. W 2019 r. z aktywnych programów rynku pracy skorzystało 137,9 tys. osób do 30 r. ż., w tym 77,9 tys. do 25 r. ż. i stanowili oni odpowiednio 47,9 % i 27,1% aktywizowanych osób bezrobotnych (287,7 tys. osób). Tym samym, o ile co czwarty bezrobotny miał mniej niż 30 lat, to wśród aktywizowanych niemal co druga osoba była w tym wieku.

Najwięcej osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat rozpoczęło staż - 60,7 tys. uczestników, pracę subsydiowaną - 58,6 tys. uczestników oraz szkolenie - 17,1 tys. osób. Poprawa sytuacji na rynku pracy osób młodych to także w dużej mierze efekt realizacji programu *Gwarancji dla Młodzieży*. Od momentu wdrożenia w 2014 r. programem objęto ponad 4,3 mln młodych ludzi w powiatowych urzędach pracy a 2,7 mln zakończyło udział w GdM w ciągu 4 miesięcy od rejestracji z powodu podjęcia pracy, szkolenia, przygotowania zawodowego i stażu.

W 2019 r. z nowych form aktywizacji (m. in.: bon szkoleniowy, bon stażowy, bon zatrudnieniowy, czy bon na zasiedlenie) wprowadzonych nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z 2014 r., skorzystało 14,6 tys. osób do 30 r. ż. (tj. 87,9% ogółu korzystających z tych form), w tym 7,2 tys. do 25 r. ż. (43,3%). Ogółem w latach 2014-2019 w ramach ww. bonów zaktywizowano ok. 105 tys. młodych ludzi do 30 r. ż.

Istotny wpływ na sytuację młodych bezrobotnych ma liczba ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców do urzędów pracy. W 2019 r. pracodawcy zgłosili 1 347,5 tys. ofert, czyli o 201,4 tys. mniej niż rok wcześniej (spadek o 13%). Zmniejszyła się zarówno liczba ofert pracy niesubsydiowanej (spadek o 11,9%), jak również ofert pracy subsydiowanej (o 18%). Oferty pracy subsydiowanej stanowiły 16,9% ofert, jakimi dysponowały urzędy pracy. Spadek liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, dotyczył zarówno sektora prywatnego (spadek o 13,2%), jak i publicznego (spadek o 11,2%).

Trudniejsza sytuacja na rynku pracy osób młodych często wiązana bywa z brakiem doświadczenia zawodowego oraz niedopasowaniem kwalifikacji do potrzeb rynku pracy. Coraz większa część młodych ludzi w celu zwiększenia możliwości znalezienia odpowiedniej pracy decyduje się na podnoszenie swoich kwalifikacji zawodowych zdobywając wyższe wykształcenie, a w jego trakcie odbywając staże, praktyki,

czy podejmując pracę. Sprzyja temu dynamiczny rozwój szkolnictwa, przede wszystkim wyższego, choć w ciągu ostatnich kilku lat liczba studentów zmniejsza się. W roku akademickim 2018/2019 w 392 uczelniach kształciło się 1 230,3 tys. osób, podczas gdy w roku szkolnym 1990/1991 było to niewiele ponad 400 tys. osób. Współczynnik skolaryzacji brutto wzrósł w tym czasie z 12,9% do 46,2% (w ostatnich latach notowano spadki tego wskaźnika, być może z uwagi na korzystną sytuację na rynku pracy). Warto jednak zauważyć, że duży wpływ na powodzenie na rynku pracy ma kierunek uzyskanego przez młodych ludzi wykształcenia. Wybór ten stanowi wypadkową wielu czynników, takich jak: zainteresowania, możliwości podjęcia studiów na określonym kierunku, oferta szkół wyższych czy odległość od miejsca zamieszkania. Ponadto, dynamika zmian na współczesnym rynku pracy, ciągły rozwój technologiczny, powstawanie nowych zawodów i nowych form pracy (np.: job sharing, employee sharing) powoduje, że na początkowym etapie życia zawodowego wybór ścieżki najlepiej odpowiadającej przyszłym potrzebom kadrowym bywa trudny.

[1] Dane za rok 2019 zgodnie z informacją GUS o rynku pracy w czwartym kwartale 2019 roku (dane wstępne).